

Digital, trygg og aktiv: Om skjermdeling i bibliotekveiledning

Henriette Frisenberg Sundgaard
Universitetsbibliotekar

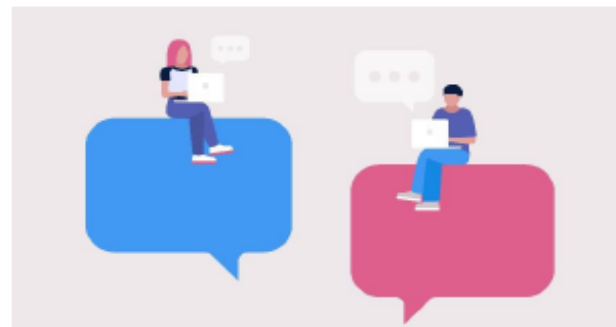
Fakultet for pedagogikk og lærerutdanning

Henriette Frisenberg Sundgaard

Masteroppgave To Zoom or not to Zoom?: Digital veiledning i fagbibliotek

To Zoom or not to Zoom?:
Virtual consultations in academic libraries

<https://brage.inn.no/inn-xmlui/handle/11250/3003403>

2022

Digital, trygg og aktiv <https://www.scup.com/doi/10.18261/uniped.47.3.4>

Om skjermdeling i bibliotekveiledning

Digital, Secure, and Active

Exploring Screen-Sharing in Virtual Consultations in Academic Libraries

Henriette Frisenberg Sundgaard

universitetsbibliotekar, Høgskolebiblioteket, Høgskolen i Innlandet
henriette.sundgaard@inn.no

Kristin Sandvik

universitetsbibliotekar, Høgskolebiblioteket, Høgskolen i Innlandet
kristin.sandvik@inn.no

Sammendrag

Digital bibliotekveiledning ble tatt i bruk av de fleste universitets- og høskolebibliotek under den første nedstengningen som følge av koronapandemien mars 2020. Dette åpnet for at studentene på enkelt vis kunne dele innhold på sin skjerm. Målet med studien er å utforske hvordan skjermdelingen fungerer som et alternativ til den tradisjonelle ansikt-til-ansikt-veiledningen, hva som er særegent for toveisdeling, og det pedagogiske potensialet. Vi har anvendt et fenomenologisk perspektiv på bibliotekarer og studenters opplevelse av digital veiledning. Vi brukte kvalitative metoder, inkludert spørreskjemaer og intervjuer med både bibliotekarer og studenter, og dataene

Hvordan fungerer skjermdeling som et alternativ til den tradisjonelle ansikt-til-ansikt bibliotekveiledningen?

1. Hva er særegent for toveisdeling sammenlignet med fysiske veiledning?

2. Hvilken betydning kan skjermdelingen ha for læring?

Vårt datamateriale

	Nettskjema	Intervju
Deltakere	N = 38	N = 11
Deltakere, N (%)	7 menn (18 %) 31 kvinner (82 %)	3 menn (27,3 %) 8 kvinner (72,7 %)
Rolle	38 bibliotekarer (100%)	6 bibliotekarer (54,5 %) 5 studenter (45,5 %)
Institusjoner	5 (BI, HINN, HVL, NTNU og UiO)	4 (BI, HINN, HVL og NTNU)

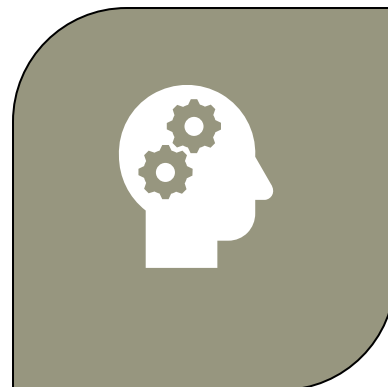
Spørsmålstyper

	Nettskjema	Intervju
Antall spørsmål	14	6
Spørsmålsform	7 fritekstsvar 7 svaralternativer	6 åpne spørsmål

1. Skjermen som hovedverktøy

Forsterket kommunikasjon
med felles skjerm

Innsikt, vurdering og
tilpasning

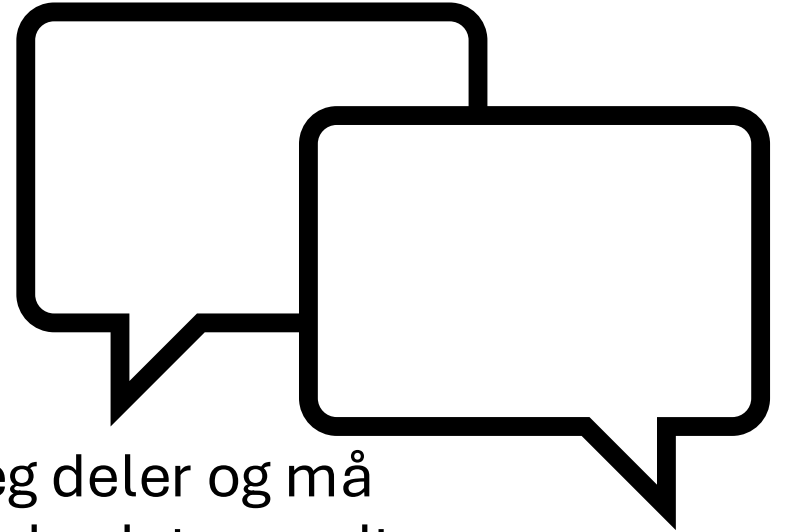

Trygghet –
på tross av avstand

Sitater om forsterket kommunikasjon

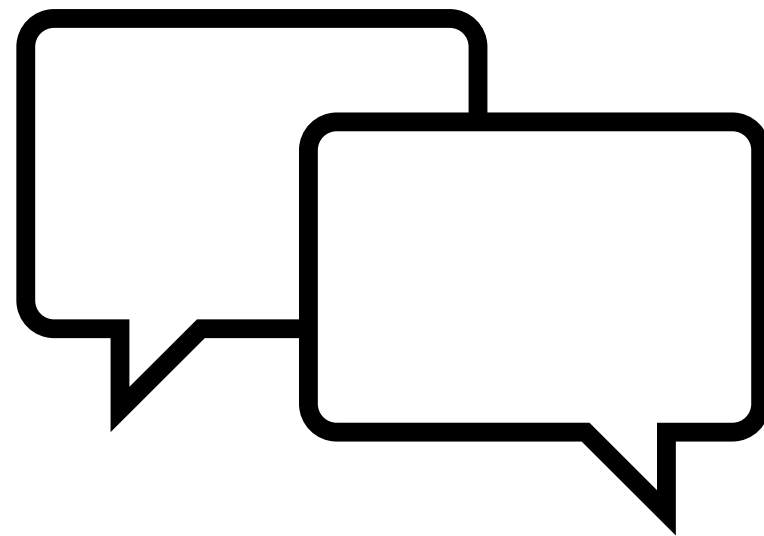
Bibliotekar: «Å dele skjerm gir generelt bedre læring fordi det er visuelt, det er noe felles å se på».

Student: «Det blir mer eierskap til det som skjer når jeg deler og må gjøre det selv. Jeg lærer ved å trykke på ting og prøve selv, det er godt med bekreftelse fra bibliotekaren».

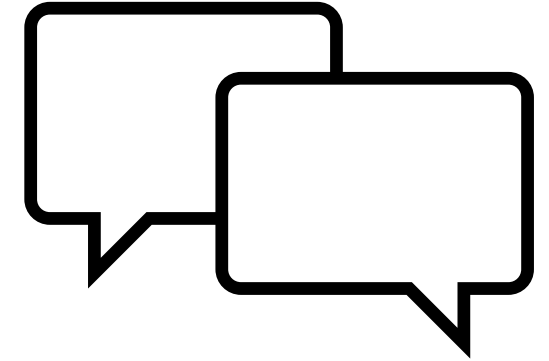
Sitater om innsikt, vurdering og tilpasning

Bibliotekar: «Lettere å se hva de kan når jeg ser dem navigere hit og dit på egenhånd».

Student: «Vi ser på samme tingen, og dermed forstår vi hverandre mer presist».

Sitater om trygghet - på tross av avstand

Bibliotekar: «Du er nær, selv om du er langt unna».

Student 1: «Mer lærerikt fordi jeg fikk vise hva jeg kan og få korrigeringer eller bekreftelse på at det er riktig, det gir trygghet og sjøltillit».

Student 2: «Intimsonen kan være hemmende i fysisk veiledning, her slipper vi å tenke på det, og likevel føles det som om bibliotekaren er nærmere meg og mer til stede».

2. Skjermdelingens betydning for læring

Studentaktivisering:
«learn to do by doing»

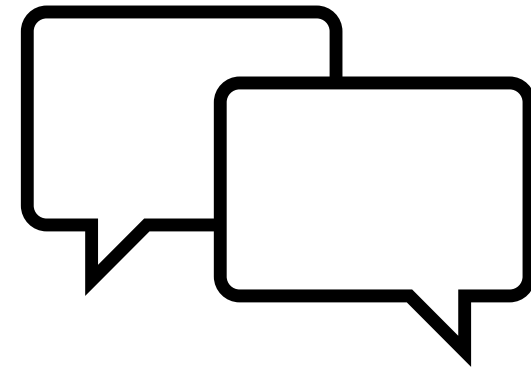

Instruksjon
og refleksjon

Mulighetens øyeblikk

Sitater om studentaktivisering

Bibliotekar 1: «Når studentene må dele sin egen skjerm får de også mer ansvar og blir mer aktive».

Student 1: «Når du og jeg deler skjerm følger jeg med og må gjøre noe».

Bibliotekar 2: : «Tenkjer det er viktig at studenten får søket litt i fingrane, at dei opplever å meistre å gjere eit systematisk søk.»

Student 2: «...vi hadde et reelt samarbeid hvor begge var aktive, rollene likeverdige, det er sånn en kommer lengst. At jeg fikk ha regien litt».

Pedagogiske modeller

Mesterlærlingmodellen

Handlings- og refleksjonsmodellen

Sitat om Instruksjon og refleksjon: Pedagogiske modeller

Bibliotekar: «Når studenten gjør noe, og viser
hva de kan, får både vi og de et bedre
perspektiv over egne valg og kunnskap».

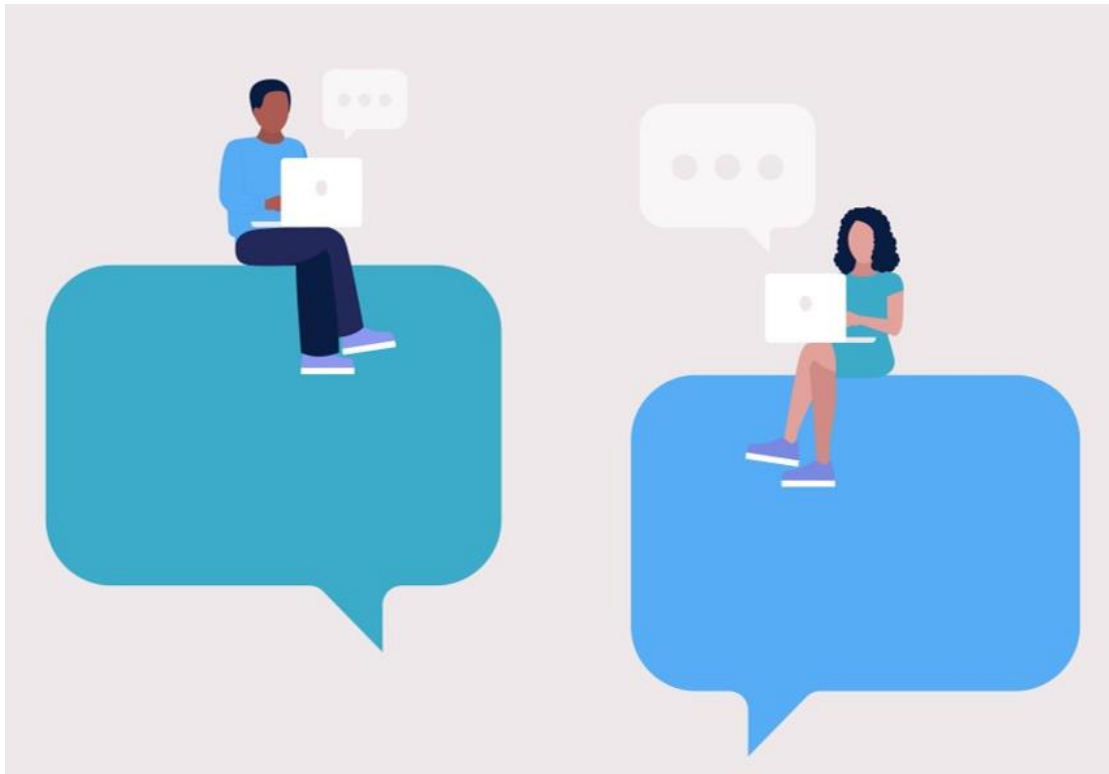
Mulighetenes øyeblikk:

Trygghet, innsikt og aktivitet

Hvorfor skjermdeling?

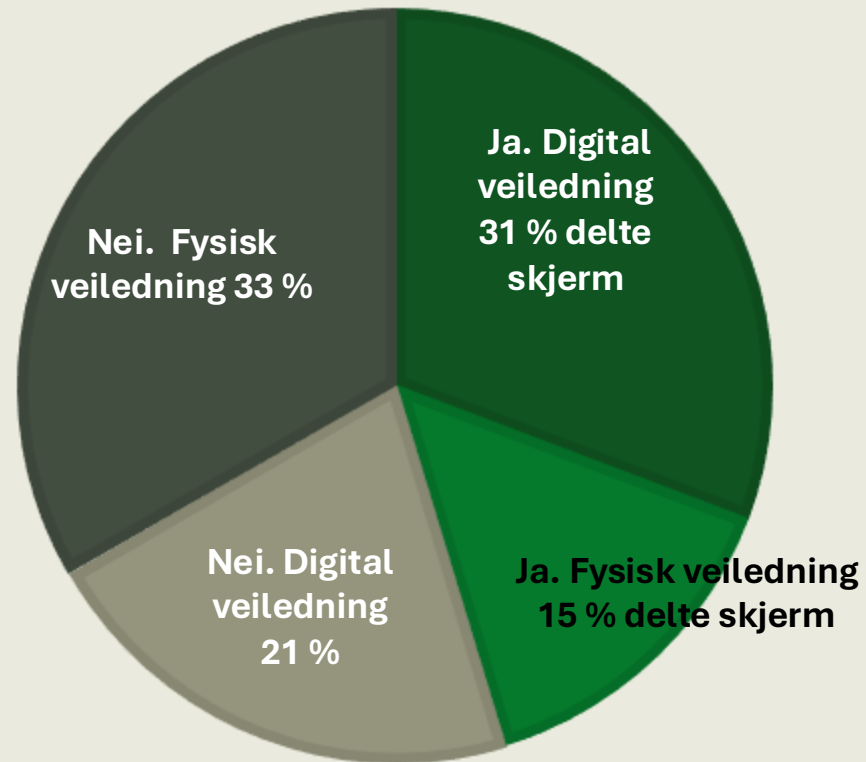
Digital, trygg og aktiv: Om skjermdeling i bibliotekveiledning

- La toveisdeling være standardpraksis
- Bevisstgjør studentene
- Still spørsmål og gi støtte
- Utarbeid enkle rutiner eller sjekkliste
- Bruk teknologien til å styrke læringen

Delte studenten skjerm?

TOVEISDELING

Skjermdelingspraksis ved UB-INN, vår-25

Hva viser vårens (uformelle) datainnsamling?

Toveisdeling er fortsatt ikke en innarbeidet praksis

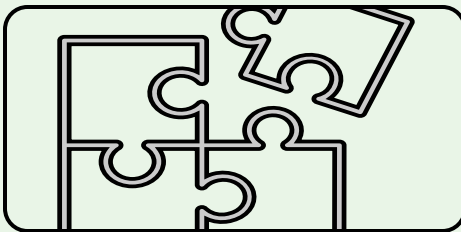
Nye tall – nye muligheter?

- Nytt felt i INNs veiledningsstatistikk
- Nye felt i **bestill-veiledning**-skjemaet

10-punktslisten til bibliotekarene:

1. Be om aktuelle emneord på forhånd slik at du tilpasse veiledningen etter studentens behov.
2. Gi tips til steder å søke i forkant av avtalen.
3. Ikke tro at de kan noe fra før, så gå gjennom det tekniske trinn for trinn.
4. Bruk kameraet aktivt.
5. Del din skjerm for å støtte opp om din forklaring.
6. Oppmuntre studenten til å dele skjerm, og la så studenten søke selv med din støtte.
7. Ta pauser og still spørsmål.
8. Ha et fast utgangspunkt for søk (fagsider).
9. Lage søkestrenger sammen, tilpass skjemaet.
10. Del kontaktinformasjon for ytterligere veiledningshjelp.

Enkle råd til bibliotekveiledning

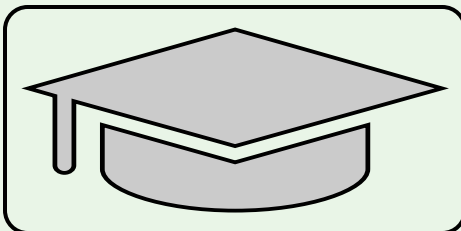
Forberedelser

- Gjør deg kjent med studentens tema og relevante søkeord i forkant.
- Send tips om aktuelle bøker, nettsider m.m. på epost i forkant.
- **Tilpass** etter studentens nivå og behov.

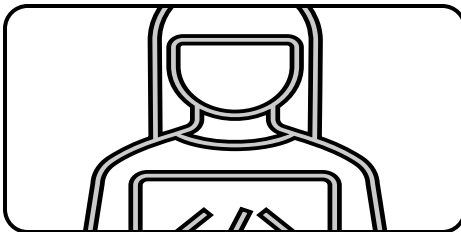
Samarbeid og engasjement

- Bruk kameraet aktivt: Hils, vis fram bøker og artikler.
- Ta pauser, still **åpne spørsmål** og vær lyttende.
- Del dine erfaringer og be studenten bidra med sine.

Studentaktivisering

- Lag søkestrenger sammen.
- Oppmuntre til **refleksjon**.
- Finn faste utgangspunkt (f.eks. bibliotekets nettside og emneordsskjema).

Toveisdeling

- **Oppmuntre til skjermdeling:** vis og forklar.
- Tilby støtte der studenten trenger det, men **la studenten søke og skrive mest mulig selv**.
- Husk at interaktiviteten forsterker kommunikasjonen.

Litteraturlisten fra artikkelen:

- Avery, S. (2008). When opportunity knocks: Opening the door through teachable moments. *The Reference Librarian*, 49(2), 109-118. <https://doi.org/10.1080/02763870802101260>
- Bjørgen, A. M. & Fritze, Y. (2020). When student-activating teaching conflict with students' desire for efficiency: A communication perspective on undergraduate students' media use. *Seminar.net*, 16(2), 19. <https://doi.org/10.7577/seminar.4049>
- Breiby, M. A., Hauge, Å. L., Holen, S. & Stølan, T. (2022). «Studentene liker meg mindre på digitale forelesninger»: Undervisernes opplevelse med undervisning i digitale læringsmiljø for store studentkull under covid-19-pandemien. *Uniped*, 45(4), 250-263. <https://doi.org/https://doi.org/10.18261/uniped.45.4>
- Cole, C. & Raish, V. (2021). Serving the need: Engaging in virtual video reference with students. *Journal of Library & Information Services in Distance Learning*, 14(3-4), 182-193. <https://doi.org/10.1080/1533290x.2021.1873891>
- Deslauriers, L., McCarty, L. S., Miller, K., Callaghan, K. & Kestin, G. (2019). Measuring actual learning versus feeling of learning in response to being actively engaged in the classroom. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 116(39), 19251-19257. <https://doi.org/10.1073/pnas.1821936116>
- Lauvås, P. & Handal, G. (2014). *Veiledning og praktisk yrkesteori* (3. utg.). Cappelen Damm akademisk.
- McLelland, J. A. & Dewey, J. (1914/2009). *Applied psychology*. Bibliolife.
- Maddox, J. & Stanfield, L. (2019). A survey of technology used to conduct virtual research consultations in academic libraries. *Journal of Library & Information Services in Distance Learning*, 13(3), 245-261. <https://doi.org/10.1080/1533290X.2018.1555567>
- Nielsen, K. & Kvale, S. (1999). Mesterlære som aktuell læringsform. I K. Nielsen & S. Kvale (Red.), *Mesterlære: Læring som sosial praksis* (s. 17-33). Ad Notam Gyldendal.
- Nierenberg, E. (2022). *Understanding the development of information literacy in higher education: Knowing, doing, and feeling* [UiT - Norges arktiske universitet]. <https://dx.doi.org/10.18710/160vdi>
- Osorio, N. L. & Droog, A. (2021). Exploring the Impact of the Pandemic on Reference and Research Services. *New Review of Academic Librarianship*, 27(3), 280-300. <https://doi.org/10.1080/13614533.2021.1990092>
- Postholm, M. B. (2010). *Kvalitativ metode: En innføring med fokus på fenomenologi, etnografi og kasusstudier* (2. utg.). Universitetsforlaget.
- Ross, C. S., Nilsen, K. & Radford, M. L. (2019). *Conducting the reference interview* (3. utg.). ALA Neal-Schuman.
- Stapleton, J., Carter, C. & Bredahl, L. (2020). Research consultations in the academic library: A scoping review on current themes in instruction, assessment and technology. *The Journal of Academic Librarianship*, 46(4), 102156. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.acalib.2020.102156>
- Sundgaard, H. F. (2022). *To Zoom or not to Zoom?: Digital veiledning i fagbibliotek* [Master, Høgskolen i Innlandet]. <https://hdl.handle.net/11250/3003403>
- Thagaard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse: En innføring i kvalitative metoder* (5. utg.). Fagbokforlaget.
- Tveiten, S. (2019). *Veiledning - mer enn ord* (5. utg.). Fagbokforlaget.

iNN

Universitetet
i Innlandet